Dosarul nr. 21r-190/24 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-22122024-02-21r-16012024 Judecător: Buzu Elizaveta

D E C I Z I E

04 septembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, în componenţă:
Președintele ședinței de judecată, judecător Cecan Silvia
Judecătorii Budeci Vitalie şi Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul avocatului Bargan Alexandru, în interesele condamnatului Roșca ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-2933/2023 din 13 decembrie 2023, privind plângerea condamnatului Roșca ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 17.08.2022 – 21.10.2022; 27.10.2023 – 13.12.2023.
Instanța de recurs: 06.12.2022 – 21.09.2023; 16.01.2024 – 12.06.2024 (în procedura judecătorului Gîrbu Silvia); 12.06.2024 – 04.09.2025 (în procedura judecătorului Băbălău Denis).
Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La 16 august 2022 în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) a parvenit spre examinare plângerea depusă de către avocatul Bargan Alexandru, care acț*****ează în interesele condamnatului Roșca ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
2. În motivarea plângerii depuse avocatul condamnatului a menț*****at că, detenția ultimului în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău și Penitenciarul nr. 4 – Cricova i-a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale acestuia, fiind deținut în condiții inumane și degradante, manifestate prin severe suferințe

psihice, fizice și prejudicii morale. Nu i-au fost asigurate toate garanțiile siguranței persoanei, acesta a fost supus unei detenții în condiții inumane și degradante, contrare prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

3. A solicitat constatarea faptului că, Roșca ***** a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și reducerea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 385 alin.(5), 473^4 din Codul de procedură penală.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-2933/2023 din 13 decembrie 2023, s-a admis plângerea depusă de către avocatul Bargan Alexandru, care acț*****ează în interesele condamnatului Roșca ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul Roșca ***** *****, născut la *****, a fost deținut în perioada 25.11.2021 - 12.05.2022, 08.09.2022 - 13.12.2023, pe parcursul a 629 zile, în Penitenciarul nr. 4 – Cricova, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Roșca ***** *****, născut la *****, pentru perioada totală de 629 zile, în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 4 – Cricova, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, cu 64 (șaizeci și patru) zile.

5. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, avocatul Bargan Alexandru, în interesele condamnatului Roșca ***** a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea parțială a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 13 decembrie 2023, prin care, termenul definitiv de pedeapsă stabilit lui Roșca ***** i s-a redus cu 64 de zile pentru perioada totală de detenție în condiții precare de 629 zile în instituțiile penitenciare nr. 13 – Chișinău și nr. 4 – Cricova și reducerea pedepsei stabilite lui Roșca ***** potrivit calculului 2 zile reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, adică cu 128 zile.

6. În motivarea cererii de recurs, reiterând prevederile Codului de procedură penală și jurisprudența CtEDO în materie indică, că soluția judecătorului de instrucție rezultă din aprecierea subiectivă a circumstanțelor faptice și a legii aplicabile. Or, obiectul plângerii constituia condițiile de detenție contrare prevederilor Convenției CEDO pe care le-a suportat Roșca ***** în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău dar și Penitenciarul nr. 4 – Cricova în calitate de condamnat.

7. Susține că, cât privește condițiile de detenție, pe perioada deținerii sale în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău a fost și este deținut în condiții insuportabile, o parte din termen și în regim de subsol. Celulele în care se află nu au suficientă ventilație, lumina este slabă, în mare parte artificială. Condițiile sanitare sunt nesatisfacătoare, nu este posibil de a face baie în fiecare zi, sau măcar odată la două zile. Alimentația este una slabă, în permanență trebuie cineva să îi transmită colete. Penitenciarul nu dispune de medici specializați. In acest sens atunci când are dureri de dinți, sau alte probeleme de sănătate nu are acces la un serviciu medical specializat, competent, fiind nevoit a folosi

pastile pentru atenuarea durerilor și atât.Problemele de sănătate legate de dinți sunt nu altceva decât legătura directă între temperaturile joase din celule pe timp de iarnă. Nu este suficient că au de suferit prin faptul că se îmbolnăvesc datorită acestor condiții, dar nici măcar nu își pot trata problemele de sănătate, datorită lipsei unui serviciu medical competent și bine dotat. Asemenea condiții nu pot sub nici o formă fi numite condiții normale de detenție. Menț*****abil este faptul că nici una din celulele unde s-a deținut, din cele două penitenciare menț*****ate supra, nu corespund după suprafață numărului de persoane deținute, erau supra aglomerate, respectiv nu oferă fiecărui deținut suprafața de 4 m^2 , așa cum prevede Statutul executării pedepsei de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006. Prin urmare, deși instanța de fond a constatat că Roșca ***** a fost deținut în ambele instituții penitenciare în condiții precare timp de 629 de zile, totuși instanța de fond în mod neargumentat a aplicat ca formulă de calcul reducerea cu 1 zi pentru fiecare 10 zile de detenție în condiții precare, reducând pedeapsa definitiv stabilită lui Roșca ***** cu doar 64 zile. Or, cumulul de argumente invocate în ședința de judecată arată gravitatea condițiilor în care s-a deținut Roșca *****, prin urmare în privința acestuia poate fi luată ca bază de calcul 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, fiind posibilă reducerea pedepsei în total cu 128 zile.

8. În așa mod, consideră că executarea pedepsei aplicate nu a avut scopul de a corecta personalitatea lui Roșca *****, așa cum prevede legea penală, dar pe segmentul practic, este umilit, și i s-a cauzat suferințe morale și fizice, afectându-i-se sănătatea, care cu trecerea timpului o să aibă repercusiuni și mai mari. Deci, prima instanță a apreciat gravitatea condițiilor în care s-a deținut Roșca ***** ca fiind nesemnificativ precare, stare dc fapt cu care Roșca ***** nu este de acord.

9. În final, solicită de a admite prezenta cerere de recurs, a constata faptul deținerii lui Roșca ***** în condiții contrare Convenției CEDO atât în Penitenciarul nr. 13 cât și Penitenciarul nr. 4 și a reduce din termenul de pedeapsă definitivă 2 zile din 10 zile de detenție, în conformitate cu prevederile legale, reieșind din gravitatea suferințelor fizice și psihice la care a fost supus pe tot parcursul detenției.

10. Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

11. Administrația penitenciară, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art.447 alin.(1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

12. Penitenciarul nr. 4 – Cricova a depus prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală din cadrul Curții de Apel Centru informație prin care s-a adus la cunoștință despre faptul că, condamnatul Roșca ***** a fost eliberat din detenție la data de 02.07.2024 conform art. 92 din Codul penal.

13. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

14. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

15. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

16. În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1)* ***respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat;*** *b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

17. Conform art.469 alin. (1) din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţ*****ează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiţ*****ată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiţ*****ată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiţ*****ate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal);*

*9[1]) anularea condamnării cu suspendarea condiţ*****ată a executării pedepsei şi stingerea antecedentelor penale; 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinţei în cazul existenţei altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluţ*****ată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluţ*****ată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 13[1]) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96[1] din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripţie ale executării sentinţei de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităţilor care apar la punerea în executare a pedepselor;* ***17[1]) constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor;*** *17[2]) anularea condamnării în baza acordului de cooperare ca urmare a neexecutării condiţiilor stabilite în acordul de cooperare, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei stabilite; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.*

18. Reieșind din materialele dosarului în coraport cu raportul instituției penitenciare nr. 2/5137 din 20.11.2023, Colegiul penal constată că, prin sentința Judecătoriei Strășeni din 17 iunie 2014, Roșca ***** a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 166 alin. (2), lit. d) și art. 264[1] alin. (4) din Codul penal și în baza art. 84 din Codul penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, iar în conformitate cu art. 90 din Codul penal, pedeapsa aplicată a fost suspendată condiț*****at pe un termen de probă de 4 ani.

19. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 16 iulie 2015 s-a admis demersul Biroului de Probațiune Strășeni și s-a anulat condamnarea cu suspendarea condiț*****ată a executării pedepsei stabilite condamnatului Roșca *****, ultimul fiind trimis pentru executarea pedepsei de 4 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, încheierea fiind menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2017.

20. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 21.10.2022 s-a dispus admiterea parțială a plângerii depuse de către avocatul Bargan Alexandru, care acț*****ează în interesele condamnatului Roșca ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a constatat faptul că, Roșca ***** a fost deținut pe o perioadă totală de 119 (una sută nouăsprezece) zile în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a

redus în condițiile art.473[4] alin. (4) din Codul de procedură, pedeapsa condamnatului Roșca ***** pentru perioada detenției în Penitenciarul nr.13 – Chișinău în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în calitate de condamnat (în total 119 zile) cu 22 (douăzeci și două) zile, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție. În privința perioadei rămase de 9 (nouă) zile, calculate în condițiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală (din perioada de 119 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), s-a acordat cu titlu de despăgubire condamnatului Roșca *****, suma de bani în mărime de 450 (patru sute cincizeci) lei, și anume a câte o unitate convenț*****ală pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Roșca ***** s-a redus în total cu 22 (douăzeci și două) zile. Încheierea instanței judecătorești privind încasarea mijloacelor bănești se va executa în condițiile Codului de executare. S-a respins plângerea depusă de către avocatul Bargan Alexandru, care acț*****ează în interesele condamnatului Roșca ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău pe perioada de la 05 noiembrie 2021 până 25 noiembrie 2021, care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca tardivă. S-a respins plângerea depusă de către avocatul Bargan Alexandru, care acț*****ează în interesele condamnatului Roșca ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 4 – Cricova care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca neîntemeiată.

21. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.09.2023 a fost respins recursul declarat de Penitenciarul nr.4 – Cricova, admis recursul declarat de avocatul Bargan Alexandru în interesele condamnatului Roșca *****, casată parțial încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 21.10.2022, în partea respingerii cererii depusă de avocatul Bargan Alexandru în interesele condamnatului Roșca ***** privind constatarea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.4 – Cricova și s-a trimis cauza la rejudecare, în această parte, în aceeași instanță în alt complet de judecată.

22. Potrivit informației prezentate de Penitenciarul nr. 4 – Cricova, condamnatul Roșca ***** a fost eliberat din detenție la 02.07.2024 în baza art. 92 din Codul penal.

23. Aici, instanța de recurs remarcă, că potrivit art. 451 coroborat cu art. 436 alin. (3) din Codul de procedură penală, *procedura de rejudecare şi limitele acesteia se reglementează de prevederile art.436, care se aplică în mod corespunzător, iar cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce priveşte latura penală sau civilă, instanţa de rejudecare se pronunţă în limitele în care hotărîrea a fost casată.*

24. Prin urmare, cu titlu de principiu, referitor la alegațiile avocatului condamnatului referitor la omisiunea instanței de fond de a se expune asupra capătului de plângere privind constatarea condițiilor de detenție inumane în Penitenciarul nr. 13 –

Chișinău, Colegiul penal remarcă, că această pretenție a fost supusă examinării prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 21.10.2022, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.09.2023, cauza penală fiind remisă la rejudecare doar în partea pretențiilor referitoare la instituția penitenciară nr. 4 – Cricova.

25. Instanța de recurs reține că, condamnatul Roșca ***** în plângerea sa a solicitat constatarea condițiilor de detenție precare din Penitenciarul nr. 4 – Cricova și astfel, reieșind din Raportul prezentat de reprezentantul instituției penitenciare și din materialele cauzei, Roșca ***** a fost deținut în Penitenciarul nr. 4 – Cricova în perioada 25.11.2021 – 12.05.2022, 08.09.2022 – prezent (data emiterii raportului). Totodată, se indică că, începutul termenului executării pedepsei fiind data de 05.11.2021, iar sfârșitul termenului de executare a pedepsei este 04.05.2026.

26. Conform art. 473^2 din Codul de procedură penală, *plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menț*****ate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă condamnatul îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plângerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă. Verificarea condițiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucție din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă și în următoarele cazuri: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluț*****area chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade; b) există o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluț*****area chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade; c) plângerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la alin. (5); d) plângerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; e) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează plângerea condamnatului care are ca obiect aceleași perioade*

de detenție. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanța sesizată ultima. Încheierea privind declararea plângerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părți în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoștință de aceasta. Declararea plângerii inadmisibile în baza temeiurilor prevăzute la alin. (2^3) lit. a)–c) exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect. Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

27. Conform art. 473^4 din Codul de procedură penală, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naț*****ale și internaț*****ale în domeniu. La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate. În urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unități convenț*****ale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, instanța de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în*

*mărime de până la 2 unități convenț*****ale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), persoanele condamnate la detenție pe viață nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acțiune civilă. Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin. (4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii. Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare. Pedeapsa redusă în condițiile alin. (4) constituie pedeapsă efectiv executată.*

28. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

29. După cum s-a stabilit supra, Roșca ***** a fost deținut în Penitenciarul nr. 4 – Cricova, în perioada 25.11.2021 – 12.05.2022, 08.09.2022 – 20.11.2023 (data întocmirii raportului). Prin urmare, Colegiul penal atestă că, prin plângerea din speță, condamnatul Roșca ***** a contestat perioadele de detenție în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău și Penitenciarul nr. 4 – Cricova, iar prima instanță întemeiat a admis solicitarea condamnatului privind condițiile de detenție precare în instituția penitenciară nr. 4 - Cricova, constatând că, cererea întrunește condițiile prevăzute de art. 473[2] – 473[4] din Codul de procedură penală, în sensul în care cerințele referitoare la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău au constituit obiect de examinare până la rejudecare, iar în această parte încheierea emisă a devenit irevocabilă.

30. Colegiul penal ține să menț*****eze că, CtEDO a menț*****at în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Aceasta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (*cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 4727; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 20472, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62*). La constatarea condițiilor de detenție, instanța naț*****ală va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei (*cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63*). Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care

sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (*cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94*). Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (*Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80*).

31. Colegiul penal relevă că, prima instanță corect a stabilit că, condamnatul Roșca ***** s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 4 – Cricova *pentru perioada 25.11.2021 – 12.05.2022, 08.09.2022 – 13.12.2023 (data pronunțării încheierii) ce constituie 629 zile*, dispunând corect reducerea pedepsei în privința condamnatului Roșca ***** cu 1 zile de închisoare pentru 10 zile, în care acesta a fost deținut în condiții inumane și degradante în instituțiile penitenciare vizate, prin aplicarea prevederilor art. 473^4 alin.(4) din Codul de procedură penală, astfel încât, din termenul pedepsei stabilite lui Roșca ***** *să se reducă 64 zile, cu aproximație în favoarea condamnatului*. Or, potrivit raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare nr. 4 – Cricova, judecătorul de instrucție întemeiat a precizat că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în penitenciarul vizat, pe perioada de 629 zile, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi a atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în instituției penitenciare enunțate.

32. Totodată, contrar criticilor condamnatului cu privire la aplicarea eronată a formulei de calcul în privința ultimului la reducerea pedepsei, instanța de recurs reține că, reducerea stabilită a fost una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporț*****al circumstanțelor constatate.

33. Mai mult ca atât, prevederile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală stabilesc expres că, *în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se* ***de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție*** *în condiții precare calculate cumulativ.* Or, aceste dispoziții cu referire la modalitatea de calcul al reducerii pedepsei reprezintă un drept și o rezervă de atitudine a instanței de judecată și nu o obligație, judecătorul apreciind cuantumul reducerii pedepsei condamnatului ținând cont de probele anexate la materialele cauzei cu referire la condițiile de detenție a condamnatului în instituția vizată, raportată la concluziile CpPT referitoare la acest penitenciar. Prin urmare, legea nu impune un raport strict de compensare a zilelor de detenție, aceasta făcându-se anume din considerentul că fiecare caz are specificul său și la evaluarea condițiilor de detenție, gradul de încălcare a drepturilor deținutului garantate prin articolul 3 din CEDO este diferit.

34. Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și

temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

35. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

36. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursul declarat de avocatul Brgan Alexandru, din numele condamnatului Roșca ***** urmează a fi respins ca nefondat.

37. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Bargan Alexandru, în interesele condamnatului Roșca ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-2933/2023 din 13 decembrie 2023 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia dată este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător:	Cecan Silvia
Judecător	Budeci Vitalie
Judecător	Băbălău Denis